

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, vzácni hostia!

Prvá marcová nedeľa sa stala v Trnave už tradičným dňom, počas ktorého vyjadrujeme vďaku ľuďom, ktorí nosia Trnavu nielen v srdci, ale vo svojom živote hľadali aj spôsoby a formy, ako vzťah k mestu čo najlepšie vyjadriť. Z tohto úsilia pramení tvorba, práca i nasadenie, ktoré do mesta vtlačajú stopy vytvárajúce dlhodobé hodnoty pre ďalšie generácie. Trnava je takto vystavané mesto. Vďaka nemu sa stretávame i v tomto historickom priestore, ktorý symbolizuje piliere ľudskej existencie. Vzdelanie a duchovnú tradíciu. Ich prostredníctvom sme porozumeli hlbšiemu zmyslu človeka. Nebol vnímaný ako osamelý bežec, ale ako pokračovateľ a tvorca priestoru pre vytváranie vzťahov a domova spolu s ostatnými. I vďaka tomu sa Trnava stala miestom vhodným pre život jeho občanov. Aj preto sme hrdí na toto mesto a máme ho radi. Trnava nie je len miestom nášho trvalého pobytu, ale má trvalé miesto v našom srdci.

Väčšina z nás vie, aké je ťažké obsiahnuť a slovami úplne vyjadriť to, čo si nesieme v srdci, ako je ťažké nájsť vety, ktoré úplne vystihnú vnútornú hodnotu či vzťah k tomu, čo je pre nás vzácne. Po generácie nám tam, kde nestačia slová, pomáha tradícia a kultúra, ktorá premoštuje vo svojich symboloch minulé s budúcim, konkrétne s nevypovedateľným, v snahe udržať hodnoty nepodliehajúce času. Aj preto akosi prirodzene siahame k pamätiam generácií, ku knihám, básňam. *Mám Trnavu rád s tým vencom promenád*,.. Možno azda krajšie a výstižnejšie vyjadriť lásku k mestu, ako to urobil **Viliam Turčány**? Je to o to vzácnejšie, ak si uvedomíme, že básnik a prekladateľ, ktorý skúmal nielen slovenskú poéziu, ale i dejiny európskej poetiky od antiky cez taliansku a francúzsku renesanciu až po modernu, vzdá poetickú vďaku a vyznanie mestu Trnava. Majster slova skúmajúci rým nielen v slovenskej literatúre vzdá hold „malému Rímu“ svojou tvorbou. Spája duchovnou niťou rým poetický s malým i veľkým, večným mestom Rímom. To večné, pretrvávajúce potvrdzuje i jeho autorský, básnický preklad staroslovienskeho *Proglasu* do modernej slovenčiny. K najprínosnejším prekladateľským činom patrí jeho preklad Danteho *Božskej komédie*, kde potvrdil nielen vlastné tvorivé poznanie, ale básnický prehýbil potenciál samotného slovenského jazyka. Ten, kto si váži slovo, kto si váži tradíciu, ten sa právom stáva i vzácnym a váženým človekom. Uvedomujeme si to nielen my, tu prítomní, ale dali to najavo aj občania nášho mesta, ktorí pozvali majstra Viliama Turčányho do jeho spoločenstva ako čestného občana. Potvrdzujú sa tak záverečné slová básne „i mesto mňa má rado“. Je mi spolu s ostatnými poslancami cťou byť pri samotnom odovzdaní tohto ocenenia.

Vďaka ľuďom ducha, myslenia, slov a tvorivých činov sa po stáročia existencie mesta vytvorilo a vytvára podhubie pre nové osobnosti, pre tých, ktorých inšpirovala minulosť,

história i samotná atmosféra Trnavy. K nim patrí aj **Peter Horváth**, ktorý dve desaťročia pracoval v Západoslovenskom múzeu v Trnave a ďalšie dve desaťročia na ministerstve kultúry. Roky pôsobenia na týchto pozíciách naplnil prácou v oblastiach muzeológie, histórie, kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva, pričom vždy kládol dôraz na trnavské kontexty. Podieľal sa na vzniku a pôsobení časopisu *Kultúra a život Trnavy*. Je autorom viacerých publikácií, mimo iných i *Malého slováka trnava-slovenského*. Trnava ho zaujala nielen historicky, ale i svojou symbolikou. Jedinečný znak ho fascinoval a spolu s profesorom Jozefom Šimončičom hľadal jeho významové roviny. Koleso fortuny sa symbolicky stalo kolesom šťastia nielen Trnavy, ale i jeho života. Iná fortúna, v podobe bývalého hudobného klubu, ho tiež očarovala, pretože sa roky venoval hudbe a patril k spoluorganizátorom prvej diskotéky v meste. Po roku 1989 bol pri zrode myšlienky prepojenia rodákov roztrúsených po celom svete, vďaka čomu sa v septembri stretávajú v Trnave v rámci *Dní lásky, pokoja a porozumenia* významné osobnosti mesta.

Medzi pozvanými rodákmi nechýbala ani **Marta Geis**, ktorá svoj vzťah k Trnave prejavovala nielen na stretnutiach s rodákmi a priateľmi mesta, ale rozhodla sa pomôcť imobilným občanom. Jej dobročinnosť a nezištná pomoc pomohla desiatkam ľudí odkázaným na solidaritu a spolupatričnosť. Potvrdila skutočnosť, že láska k mestu a jej občanom nie je viazaná len na územie a fyzickú prítomnosť v ňom, ale že jej miesto je predovšetkým v ľudskom srdci. Úprimný vzťah k mestu prejavuje aj propagáciou Trnavy a Slovenka v Nemecku, kde dlhé roky pôsobí. Právom tak Marta Geis patrí nielen náš obdiv a vďaka, ale i dnešný slávnostný deň a s ním spojené ocenenie.

Vzťah k mestu, ako som naznačil na začiatku, nie je ľahké vyjadriť slovami. Básnik hľadá verš, historik prehlbuje vzťah ku koreňom, výtvarník nanáša na plátno motív mesta. **Ján Mička**, nadšenec pre filateliu, sa snaží natrvalo uchovať pamäť a propagáciu mesta, ktoré má rád, na známkach, príležitostných pečiatkach a poštových lístkoch. Porozumel a vie, že vďaka zberateľom sa Trnava dostáva do celého sveta a jej obraz sa uchováva vo vzácnych zbierkach filatelistov. Obdivuhodné je pritom jeho úsilie venované deťom a mladej generácii, ktorej prostredníctvom porozumenia krehkosti a dôslednosti pri zberateľskom uchovávaní známok vstúpuje úctu k mestu i životu. Vzniká tak premostenie medzi fyzickým a duchovným, medzi minulým a súčasným, medzi srdcom dieťaťa a jeho rodným mestom.

Toto premostenie ešte viac zvýrazňujú pedagógovia, reprezentanti a športovci, ktorí naznačujú, že akýkoľvek úspech je nemysliteľný bez tréningu a vynaloženého úsilia. **Jozef Lukovič** či **Eva Charfreitagová**, ktorým dnes tiež udelíme ocenenie mesta, sú toho príkladom. Obaja sa roky venovali mládeži, viedli ju k vytrvalosti a práci na sebe. Odovzdali najmladšej generácii podstatné posolstvo nielen tvorby, práce a úspechov, ale i života.

Žiadna rýchla cesta ku sláve, ktorá sa dnes často reklamuje a presadzuje. Naopak, obeta, hodiny tréningov a sebazaprení. Za stovky hodín a desiatky rokov venovaných našim deťom im zaslúžene patrí naša vďaka.

V tomto duchu som, vážené dámy a páni, v zmysle príslušného VZN odovzdal návrhy na ocenenia, ktoré podali občania nášho mesta, na prerokovanie Komisii mestského zastupiteľstva pre udeľovanie ocenení. Tá návrhy vyhodnotila a svoje stanovisko predložila mestskej rade. Z tohto zákonného procesu vznikli návrhy na udelenie ocenení mesta Trnava, ktoré nakoniec schválilo mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 18. februára 2014.

Teraz, vážené pani poslankyne, páni poslanci a vzácní hostia, pristúpme k samotnému slávnostnému aktu, ktorým je odovzdanie ocenení mesta Trnava za rok 2013.